

Stiftelsen Lovdata 2001

Lovdata

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelige. Informasjonen omfatter lover og forskrifter - som tilsammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter – samt nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene. Nettstedet har i overkant av en million oppslag i måneden, og svært mange andre nettsteder legger lenker til Lovdatas startside eller direkte til en lov eller forskrift. Lovdata tilbyr også abonnementssystemer for advokater og jurister - med avanserte søke- og fremfinningsmuligheter spesielt tilpasset profesjonelle brukere. Disse systemene er enten web-baserte eller på CD/DVD. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet gjennom utgivelsen av Norsk Lovtidend og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat, næringsdrivende stiftelse som ble opprettet i 1981. I Lovdatas styre sitter representanter for Justisdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale, offentlige institusjoner som i det private næringsliv. Stiftelsens formål er å etablere og drive rettslige informasjonssystemer. Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Høyesterett og lagmannsrettene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata samarbeider videre med offentlige etater og forlag om publisering av regelverkssamlinger, som *Norges Lover*, *Norsk Lovtidend*, *Overenskomster med fremmede stater* og *Cappelens særtrykk*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene – et samarbeid som omfatter finansiering av vit.ass.stillinger, utgivelser av tidsskrifter og tilgang til Lovdata for studenter og lærere.

Lovdatas abonnementssystemer og brukere

Abonnementssystemene benyttes først og fremst av advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren. Systemene inneholder lover, forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider mv – i til sammen mer enn 100 databaser. I tillegg kan et Lovdata-abonnement omfatte Celex – EUs rettslige informasjonssystem samt alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen i norsk oversettelse. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU. I 1996 utviklet Lovdata en web-versjon av Celex og gjorde denne kommersielt tilgjengelig på Internett.

Innhold

Tilbakeblikk på 2001	4
Lovdatas formål	5
Regelforvaltning	5
Samarbeid med domstolene	6
Samarbeid med universitetene	7
• Tidsskriftet EuroRett	7
• Tidsskriftet Lov&Data	8
Samarbeid med forlagene	8
Lovdatas nettsted	9
Abonnementssystemer for advokater og jurister	10
• Informasjonssystemer på web	10
• Informasjonssystemer på CD	11
Markedsføring og kontakt med brukere	11
Kursvirksomhet	12
Styret og de ansatte	12
Utdrag av regnskapet	14

Tilbakeblikk på 2001

Nytt grensesnitt

I april ble Lovdatas nye web-grensesnitt introdusert for noen utvalgte kunder. Samtidig falt minuttavgiften bort etter å ha blitt systematisk redusert over en årrekke. Etter sommerferien ble det nye grensesnittet allment tilgjengelig. Tilsammen medførte disse tiltakene en mengde nye abonnenter og en kraftig økning i bruken av systemet. I tredje kvartal økte bruken med 48% i forhold til året før. I fjerde kvartal var økningen på 85%. Tiltakene fikk således en svært positiv mottakelse blant Lovdatas abonnenter.

Nye databaser

- Vedtak, kunngjøring, osv fra *EFTAs overvåkningsorgan* ble etablert som ny base. Dokumentene inneholder blant annet regler for hvordan EFTA vil løse saker på konkurranse- og statstøtteområdet.
- Uttalelser fra *Næringslivets konkurranseutvalg* ble også etablert som ny base. Utvalget uttaler seg i tvister mellom næringsdrivende om hvorvidt markedsføringen er i strid med markedsføringsloven.
- Basen over *odelstingsproposisjoner* ble utvidet bakover i tid.

Lovdatas nettsted

Antall oppslag på Lovdatas gratissider økte med ca. 40% i 2001 og kom opp i mere enn 11,5 millioner oppslag på årsbasis. Det ble arbeidet med å forbedre nettstedet gjennom hele året. Blant annet blir nå nyheter om statsråd, nye dommer, endringer i systemet osv fortløpende publisert på startsidene.

Lovdata erfarer i stadig større grad at stiftelsen ikke bare er en informasjonsleverandør, men også en kommunikasjonssentral. Et viktig og sentralt element i Lovdatas drift er den stadige kommunikasjonen med offentlige etater og kunder i hele samfunnet vedrørende innholdet i og bruken av Lovdatas baser.

Utgivelse av Norsk Lovtidend

I 2001 overtok Lovdata oppgaven med å utgi *Norsk Lovtidend*. Ordningen innebærer at *Norsk Lovtidend* først blir kunngjort på nettet. Dette betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir gitt til den blir kunngjort er betydelig kortet ned. Det blir fremdeles utgitt en papirbasert versjon av *Norsk Lovtidend*, men denne utgis ikke så hyppig som tidligere. Ordningen har fungert problemfritt.

Lovdatas formål

Stiftelsen Lovdata er en allmenntilgjengelig institusjon som ble opprettet i 1981 av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende, men baseres ikke på fortjeneste.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstolene og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelig. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser over de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg nødvendigvis i takt med samfunnet.

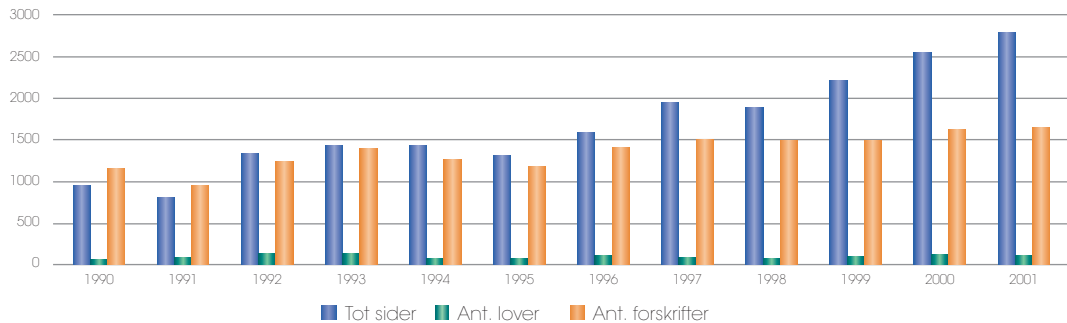
I motsetning til i de fleste andre land har vi i Norge usedvanlig god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes ikke minst Lovdatas innsats med å kontrollere og konsolidere regelverket.

I forbindelse med utgivelsen av Norsk Lovtidend skal nye lover og forskrifter sendes inn til Lovdata, hvor de blir registrert og kodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven/forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv.

Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet avdekker en rekke formelle feil i regelverket, og medvirker til at Lovdata har omfattende kontakt med forvaltningsinstanser som driver med regelarbeid.

I Norge har vi ca. 715 lover og ca. 11.500 forskrifter. I 2001 ble det gitt 120 lover og 1.641 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover/forskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i de eksisterende lovene og forskriftene.

Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur:

Omfanget av regelgivningen viste et hopp på ca. 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. De tre siste årene har omfanget igjen økt kraftig. I dag er omfanget av regelproduksjonen mer enn det dobbelte av hva det var før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men omfanget av disse. Økningen må vel i det vesentlige tilskrives Norges tilpasning av regelverket i forbindelse med EØS.

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtaler med Høyesterett og lagmannsrettene bidrar Lovdata til at rettsavgjørelser blir tilgjengelig i et langt større omfang enn tidligere. Avgjørelser som oversendes Lovdata fra lagmannsrettene blir utstyrt med et sammendrag skrevet av førstvoterende dommer. Lagmannsrettene på sin side får tilgang til Lovdata.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir kontrollert og kodet, og henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at henvisningene kan utnyttes til kryssreferansesøk og andre hypertekst-funksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

Mottatte avgjørelser

Domstol

	Sivile saker				Straffesaker			
	2001*	2000	1999	1998	2001*	2000	1999	1998
Høyesterett	74	88	88	96	58	69	80	61
Høyesteretts kjæremålsutvalg	699	770	637	766	739	734	458	444
Agder lagmannsrett	117	131	146	141	217	204	168	199
Borgarting lagmannsrett	724	684	701	746	320	336	273	294
Eidsivating lagmannsrett	124	173	207	178	75	70	94	117
Frostating lagmannsrett	158	182	203	240	82	97	129	139
Gulating lagmannsrett	253	289	261	267	127	140	86	79
Hålogaland lagmannsrett	177	176	182	144	96	60	96	80

* Tallene for 2001 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra lagmannsrettene.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Ordningen medfører at et stort antall studenter får Lovdata-erfaring i studietiden.

Lovdata finansierer også vit.ass.-stillinger ved både Institutt for rettsinformatikk og Senter for Europarett. Stillingene ved Senter for Europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet *EuroRett*. Ved Institutt for rettsinformatikk er vit.ass.-stillingen knyttet til et forskningsprogram i rettslige informasjons-systemer og kommunikasjonsprosesser.

Tidsskriftet *EuroRett*

Formålet med *EuroRett* er å gi et bilde av hva som skjer innenfor Fellesskapsretten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. *EuroRett* har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med ca. 20 nummer i året.

EuroRett er den eneste norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaksjonen ved Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EF-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med tilknytning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftsartikler. *EuroRett* gir også jevnlig en oversikt over beslutninger vedtatt av EØS-komiteén - med dato for gjennomføring og ikrafttredelse av rettsaktene i norsk rett.

Tidsskriftet Lov&Data

Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året. *Lov&Data* er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter av rettsinformatisk interesse. Selv om hovedvekten er lagt på de skandinaviske landene, dekkes nyheter fra hele verden. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser. På grunn av den hurtige teknologiske utviklingen blir mye av retten på dette området skapt gjennom avgjørelser.

Professor dr juris Jon Bing er ansvarlig redaktør, professor dr juris Mads Bryde Andersen er redaktør for Danmark og doktorand Daniel Westman for Sverige.

Samarbeid med forlagene

Tradisjonell publisering spiller fremdeles en svært viktig rolle i samfunnet. Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata utgir *Norsk Lovtidend* både i en nettversjon og en papirversjon. Lovdata produserer trykkesatsen til *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet om produksjonen av *Norges Lover*.

For Nordisk Skibsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggende*. For Cappelen Akademisk forlag lages trykkesatsen til mer enn 200 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag, NKI-forlaget og Universitetsforlaget.

Lovdata leverer også tekst til forlag i forbindelse med elektroniske utgivelser, for eksempel til Easyfind og Adekvat info.

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdato.no) ble opprinnelig etablert i 1995 og er stadig blitt utvidet og utviklet siden.

Gratissidene inneholder blant annet:

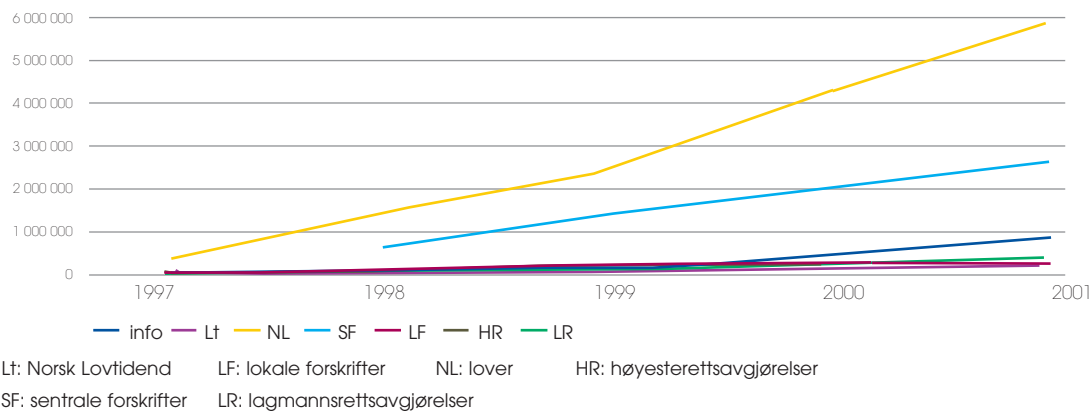
- den elektroniske utgaven av *Norsk Lovtidend*
- alle gjeldende lover
- alle gjeldende sentrale og lokale forskrifter
- Rikstrygdeverkets rundskriv
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.

Det er fire ulike muligheter til å orientere seg i lovene og forskriftene:

- ved søking i fulltekst eller i felt (tittel/dato)
- ved oppslag i kronologiske og alfabetiske registre
- ved oppslag i systematiske registre
- ved oppslag i næringsregister.

Avgjørelsene er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene. Avgjørelsene blir liggende på Lovdatas gratissider i opptil 6 måneder.

Følgende figur illustrerer utviklingen av det totale antall oppslag på Lovdatas gratissider siden starten. Vi ser at de fleste oppslagene gjelder lovene og de sentrale forskriftene.

Stortingets nettsted

Lovdata har vært databasevert for *Stortingets internettider* (www.stortinget.no) siden opprettelsen i 1996. Lovdata har først og fremst ansvaret for oppdateringen av de sidene som inneholder publikasjonene fra Stortinget.

Lovdata ajourfører og driver følgende baser:

- Debatter og vedtak (Stortingsforhandlinger)
- Komitéinnstillinger til Storting og Odelsting
- Budsjettinnstillinger
- Beslutninger i Odelsting og Lagting
- Spørretimen
- Dokument 8 (Private forslag)
- Dokument 15 (Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar).

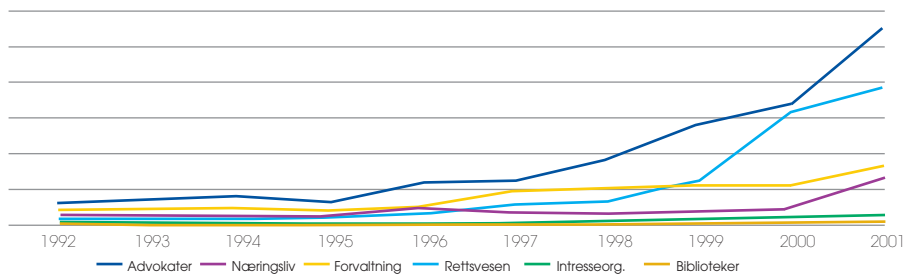
Abonnementssystemer for advokater og jurister

Abonnementssystemene benyttes av advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet, undervisningssektoren og andre. Systemene dokumenterer rettskildene med hovedvekt på lover, forskrifter, forarbeider og rettsavgjørelser. Målsetningen er å gi brukerne et effektivt verktøy i det juridiske arbeidet. Det er derfor lagt til rette for avanserte søke- og fremfinningsmuligheter – med blant annet utstrakt bruk av krysskoblinger. Med utgangspunkt i en lovparagraf kan man direkte hoppe til rettsavgjørelser som henviser til paragrafen, til merknadene i odelstingsproposisjonen og til forskrifter som er hjemlet i paragrafen.

Informasjonssystemer på web

- **Lovdata** – Lover, forskrifter, forarbeider, rundskriv, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak samt bibliografiske opplysninger om litteratur.
- **Lovdata Pluss** – Norske rettskilder pluss EØS-avtalen med ca. 4000 oversatte direktiver og forordninger, EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteéns beslutninger samt EFTA-domstolen. Videre dokumenteres den engelske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem – Celex. Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.
- **Lovdata Celex** – EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem i engelsk utgave. Denne web-versjonen er basert på bruk av Folio siteDirector 4.2.

Markedssegmenter online

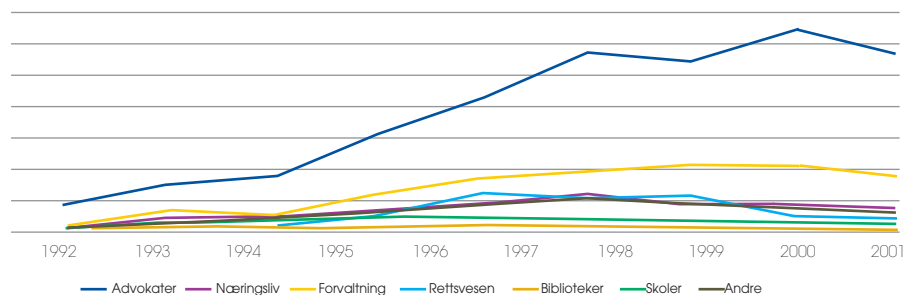

Informasjonssystemer på CD

Lovdatas CD med norske rettskilder inneholder det meste av informasjonen i det web-baserte systemet *Lovdata*.

I 1998 utkom Lovdata CD for første gang med to utgivelser. CDen er meget populær. Dette fremgår av figuren nedenfor, som viser hvordan markedssegmentene har utviklet seg siden 1992:

Markedssegmenter CDROM

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas produkter markedsføres gjennom telefonsamtaler, utsendelse av brosjyremateriell, annonser i juridisk relaterte tidsskrifter, samt via Lovdatas nettsted. Den direkte kontakten med brukerne er likevel den viktigste markedsføringskanalen. Det holdes derfor stadig større og mindre demonstrasjoner av både web- og CD-produktene. Lovdata gir også gratis brukerstøtte over telefon.

Nyhetsbrevet *Nytt fra Lovdata* ble sendt til alle Lovdatas abonnenter to ganger i 2001. Det ble annonsert i *Advokatbladet* og *Juristkontakt* samt i studentbladene ved fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø.

Gjennom hele 2001 merket vi en sterkt økende interesse for Lovdatas produkter og tjenester.

Kursvirksomhet

Lovdata holder jevnlig kurs i bruk av både web- og CD-systemene. Kursene går vanligvis over en dag og inneholder både teori og praktiske øvelser. De fleste kursene holdes i Lovdatas lokaler i Oslo, men det holdes kurs regelmessig også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø.

Stadig flere organisasjoner og bedrifter ber Lovdata om å holde bedriftsinterne kurs. Disse kursene holdes både i Lovdatas egne lokaler og ute hos kundene, og mange blir holdt utenbys. De bedriftsinterne kursene utgjør godt over halvparten av det totale kurstallet. Hver vår holdes det egne kurs for både jus-studenter og advokatsekretærer som går på Treider AS. To ganger i året inviteres veilederne på juriteket ved det juridiske fakultet i Oslo til Lovdata for en oppdatering i bruk av søkesystemene. Disse veilederne holder i sin tur Lovdata-kurs for jus-studentene.

Et Lovdata-kurs vil for svært mange være en forutsetning for å bruke systemet på en effektiv måte. I løpet av 2001 deltok nesten 400 personer på Lovdata-kurs.

Lovdatas styre pr. 31. desember 2001

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Formannen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUT KAASEN (*formann*)
oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIREKTØR ODD STORM-PAULSEN
oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT PER RACIN FOSMARK
oppnevnt av Den norske Advokatforening

FØRSTELAGMANN AGNES NYGAARD HAUG*
oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ
oppnevnt av Stortinget

* Den norske Dommerforening har oppnevnt lagdommer Regine Ramm Bjerke som nytt styremedlem fra 1. jan. 2002

Fast ansatte pr. 31. desember 2001

Administrasjon:	Trygve Harvold (direktør) Tone Johannesen Sonja Bergstrøm
EDB/prosjekter:	Henning Ve (systemsjef) Anne Lise Stray Ole Gunnar Moen Kristian Torp
Databaser:	Knut Davidsen (redaktør) Tone Myhrvold Ragnhild Botten Weel Kari Gyllander Beate Kronen Dag Hoelseth Mari Elton Randi Brosvik Gudrun Wikheim Amble
Markedsføring:	Aud Manger (markedssjef) Lene Skoli Strand

Utdrag av regnskapet

Hovedtrekkene i Lovdatas driftsregnskap for 2001 fremgår av følgende nøkkeltall (alle tall i 1000 kroner):

DRIFTSREGNSKAP	2001	2000
Driftsinntekter		
Informasjonssystemer	11.222	10.602
Salg av tekst/sats	5.107	4.104
Diverse	48	269
Sum inntekter	16.377	14.975
Driftsutgifter		
Personalutgifter	9.315	8.487
Driftsutgifter	5.924	5.082
Avskrivninger	672	729
Sum utgifter	15.911	14.298
Driftsresultat	466	677
FINANSREGNSKAP		
Finansinntekter	974	789
Finansutgifter	20	17
Finansresultat	954	772
Resultat før tilskudd til universitetet	1.420	1.449
Tilskudd til universitetet	836	847
Årsresultat	584	602

Lovdata **ID**

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo, Tlf.: 23 35 60 00, Fax: 23 35 60 01, www.lovdata.no